

Wat zullen we doen met Oma?

Blijspel voor dames in drie bedrijven

door

M. GRONDSMA-WIERSMA

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **WAT ZULLEN WE DOEN MET OMA?** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **M. GRONDSMA-WIERSMA** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2003 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

ROLVERDELING:

Gree Koning — oma

Anneke Daatselaar-Koning — dochter van Gree

Monique Daatselaar — dochter van Anneke

Ans de Vries — medewerkster van 't Riagg

Heleen v.d. Woude — directeur verzorgingstehuis

Dit blijspel in drie bedrijven speelt zich af in de huiskamer van Anneke.

Het tweede bedrijf speelt vier weken na het eerste. Het laatste en derde bedrijf ongeveer een half jaar later.

Het is een stuk uit deze tijd en zo is men ook gekleed.

EERSTE BEDRIJF

MONIQUE: *(komt op)* Dit kan nooit goed gaan. Oma komt bij ons wonen. Dat mam haar dat heeft kunnen voorstellen. Zoiets doe je toch niet. Volgens mij heeft oma last van aderverkalking. Maar daar mag ik van mam niet over praten.

ANNEKE: *(komt binnen)* Oma zal nu wel gauw komen, denk ik. Wat is het toch vreselijk voor haar, dat ze op zo'n leeftijd nog uit haar huis moet, omdat het afgebroken moet worden. Enkel en alleen omdat de gemeente daar duurdere huizen op wil bouwen.

MONIQUE: Ik snap niet waarom wij haar nu in huis moeten nemen. Ze had toch best tijdelijk ergens anders kunnen wonen? Bijvoorbeeld in een bejaardenwoning of in het verzorgingstehuis.

ANNEKE: Och, Monique, het is maar tijdelijk. Bovendien heeft ze maar één dochter en dan heb je de plicht voor je eigen moeder te zorgen.

MONIQUE: Nou mam, je moet er maar niet op rekenen, dat ik jou later in huis neem, alleen omdat ik je enige dochter ben.

ANNEKE: Daar hoeven we nu nog niet over te praten.

MONIQUE: Nee gelukkig niet. Bovendien woon ik nog niet zelfstandig, dus waar heb ik het eigenlijk over. Maar mam, hoe erg is het eigenlijk met oma's ader.... Haar vergeetachtigheid? Moet ik mij daar zorgen over maken, of valt het wel mee?

ANNEKE: Ik hoop dat het meevalt. En och, ik heb preventief het Riagg ingeschakeld. Dan speel je op safe. Ik wil wedden dat er snel wel iemand op de stoep zal staan. Zo zijn ze wel.

MONIQUE: Het Riagg? Daar heb ik geen hoge pet van op. Die maken het meestal erger dan het al is.

ANNEKE: Laten we niet op de zaken vooruit lopen. Mocht het slechter gaan met moeders geheugen, dan komen we daar ook wel uit. *(de bel gaat)* Ik denk dat oma daar wel zal zijn. Ik zal wel even opendoen. *(Anneke af)*

MONIQUE: Het zal mij benieuwen hoe dit verloopt. Het gaat vast niet goed. Mam en oma kennende. *(ondertussen begint ze kopjes klaar te zetten. Anneke en Gree komen samen op. Gree heeft een grote handtas bij zich)*

ANNEKE: Ik moet zeggen, moeder is prachtig op tijd.

GREE: Ja, ik dacht, voor de koffie moet je er zijn. Dag Monique. *(doet jas uit)*

MONIQUE: Dag oma. Fijn dat u bij ons komt wonen.

ANNEKE: Wat ziet u er opgedoft uit. Zo heb ik u nog nooit gezien.

GREE: Nee, ik dacht zo bij mezelf: je hebt nog wel wat los geld in de zak, besteed dat maar eens aan jezelf.

ANNEKE: Dat is dan goed gelukt, moet ik zeggen. Ik herken je haast niet meer. *(brengt jas van oma weg)*

MONIQUE: Zeg oma, wij moeten ook maar eens samen winkelen.

GREE: Vind je dit wel mooi Monique?

ANNEKE *(komt weer op)*

MONIQUE: Ja, heel mooi. Oma ziet er hartstikke modern uit. Dit is heel iets anders dan al die bloemetjes jurken, die u altijd droeg. En waar is uw haar gebleven?

GREE: Mijn haar ligt bij de kapper in de afvalbak. *(laat zich van alle kanten bewonderen)*

ANNEKE : Als ik het zo bekijk heeft dit vast heel wat euro's gekost.

GREE: Mag ik soms niets aan mezelf besteden?

MONIQUE: Jawel hoor oma. U besteedt maar zoveel u wilt.

GREE: Dat dacht ik ook. Ik koop wat ik zelf wil!

ANNEKE: Maar u kunt natuurlijk niet zo heel erg royaal zijn, want u hebt mij altijd voorgehouden, dat u zuinig met uw geld moest omgaan.

GREE: Dat is ook zo. Maar door mijn zuinigheid, heb ik nu wat geld overgehouden.

ANNEKE: Dat is nog geen reden om dat allemaal uit te geven.

GREE: *(geïrriteerd)* Waarom niet. Het is van me zelf. En jij kunt wel denken, dat je er recht op hebt. Maar dat weet ik nog niet zo zeker. Toen vader er niet meer was, heb jij het deel gehad, wat je als kind toekwam. Dus waar heb je het eigenlijk over.

MONIQUE: Ik hoor het wel, ik moet heel snel naar mijn huiswerk. Jullie redden het wel met het geld hè?

GREE: Jawel hoor. *(Monique af)* Zo Anneke, kan ik alvast wat spulletjes naar mijn kamer brengen? Ik had gedacht, dat ik de grootste kamer maar hebben moest.

ANNEKE: De grootste kamer? Waar is dat goed voor?

GREE: Als ik bezoek krijg, dan wil ik mij graag kunnen terugtrekken in mijn privé-domein.

ANNEKE: U kunt de visite hier ook wel ontvangen.

GREE: O, wil je soms, dat ik erbij zit als jij bezoek krijgt?

ANNEKE: *(aarszelend)* Nou nee, dat lijkt mij niet bevorderlijk voor een goede verstandhouding.

GREE: Nou mij ook niet. En als ik op zo'n klein kamertje zit, kan ik er wel één of andere fobie van krijgen. Nee, kind, zo werkt dat niet.

ANNEKE: Dus eigenlijk is het zo: dat u mijn grote slaapkamer wilt inpikken.

GREE: Ja, waarom niet? Ik ga boven de boel wel even verkennen. Dan kan ik even zien, hoe het er ook al weer uitziet.. Want mijn geheugen laat mij wel eens in de steek. O ja, daar schiet mij te binnen, dat de

chauffeur nog een paar koffers op de stoep heeft gezet. Die haal jij wel even op hè. Want ik mag niet tillen. (*Gree af*)

ANNEKE: Dat begint al goed. Ze wil nu al de baas spelen. Tenminste, zo komt het op mij over.

MONIQUE: (*komt binnen*) Ik hoorde oma naar boven gaan. Welke kamer had je voor haar gereserveerd mam?

ANNEKE: Om heel eerlijk te zijn, had ik in eerste instantie gedacht, haar de logeerkamer maar te geven.

MONIQUE: Die is niet zo erg groot.

ANNEKE: Nee, en daarom wil ze mijn grote slaapkamer hebben, dan heeft ze de ruimte om visite te ontvangen, zegt ze. Ach, het is maar voor een half jaar, dan kunnen we dat toch wel regelen, nietwaar? Wat zeg jij ervan? Ze kan toch zolang wel in de logeerkamer?

MONIQUE: Mam, je hebt zelf oma aangeboden om hier te komen. Je regelt het verder ook maar met haar. Ik ga weer naar boven (*Monique af*)

ANNEKE: Ik zal eens even kijken, wat voor bagage moeder nog meer heeft meegenomen. (*Anneke af*)

GREE: (*komt op. Ze heeft een foto in de hand*) Waar zal ik onze trouwfoto ophangen? Het is wel een jaar of tien geleden, dat Gerrit het tijdelijke voor het eeuwige heeft verwisseld, maar daarom hoef ik onze trouwfoto nog niet weg te stoppen, vind ik. (*loopt de kamer rond en probeert hier en daar de foto te plaatsen. Dan verwisselt ze de trouwfoto van Anneke voor die van zichzelf*) Zo dat is een mooi plekje voor ons Gerrit. (*tot de zaal*) Ja, Gerrit vindt het ook goed zo.

ANNEKE: (*komt binnen, ziet meteen de foto waar Gree voorstaat*) Waar slaat dit nu weer op?

GREE: Zo heb ik een beter contact met je vader.

ANNEKE: Maar vader is er al tien jaar niet meer!

GREE: Dat weet ik ook wel. Maar ik maak nog dagelijks contact met hem. En dat geeft een heel goed gevoel.

ANNEKE: Ik heb nooit geweten, dat u spirituele inspiraties hebt, moeder.

GREE: Dat heb ik ook niet. Ik vertel hem gewoon de dagelijkse dingen. Zo heb ik hem gister verteld, dat ik vandaag naar jou ging voor wel een half jaar. En dat vond hij een heel goed idee.

ANNEKE: (*verbijsterd*) Nu moet u ophouden, moeder. Dat doet u toch niet met uw nuchtere verstand.

GREE: Ja, ik wel.

ANNEKE: Ik wil die foto hier niet hebben. Hang het maar op uw eigen slaapkamer. (*verwisselt foto's*)

GREE: Ik ben hier nog maar amper binnen en nu wil jij mij al vertellen,

wat ik wel en niet mag. Ik kan me evengoed meteen seniel laten verklaren.

ANNEKE: Moeder, nu moet je ophouden.

GREE: Alweer?? (*verwisselt foto's*)

ANNEKE: Nog even één vraag. Waar zijn uw meubels? Of komen die misschien ook nog deze kant op?

GREE: Voorlopig heb ik ze laten opslaan. Als jouw meubilair mij aanstaat, gebruik ik dat. Indien niet, dan laat ik de mijne komen. Of misschien schaf ik mij wel helemaal nieuwe meubels aan.

ANNEKE: Dat laatste, dat meent u toch niet hè?

GREE: Om heel eerlijk te zijn Anneke: ik meen alles wat ik zeg.

ANNEKE: Ik heb het gevoel moeder, dat u zich ineens een heel andere persoonlijkheid hebt aangemeten. U lijkt Simson wel. 't Haar er af en het verstand weg.

GREE: Volgens mij, Anneke, is Simson alleen z'n krachten kwijt geraakt en niet z'n verstand. Maar misschien werkt dat bij een oude vrouw als ik wel anders. Zo goed weet ik dat nu ook weer niet.

ANNEKE: Ik denk er heel sterk over om het Riagg onmiddellijk voor u in te schakelen. Want wat gaan we allemaal nog met u beleven!

GREE: Ik begrijp hier niets meer van. Eerst nodig je mij van harte uit, kom ik hier met mijn hele hutje en mutje en dan krijg ik mij daar een commentaar. Nou, nou, nou.

ANNEKE: Ja, maar als we de hele dag om elkaar heen draaien, zie ik het niet zitten dat we vrede houden.

GREE: Daar heb je volkomen gelijk aan.

ANNEKE: Kijk eens aan. Moeder is het met mij eens.

GREE: Nou, ik wil tenminste geen ongenoegen.

ANNEKE: Ik ook niet.

GREE: Dan is er toch niets aan de hand. Trouwens, ik heb nog wel een mooi voorstel. Waarom ga je niet aan 't werk. Dat heet toch herintreden? Dan kan ik de boel hier wel netjes houden.

ANNEKE: U bedoelt toch niet, dat ik weer een baan moet gaan zoeken? Nee, moeder, dat doet deze dochter niet.

GREE: Ik zou niet weten waarom niet. Wat is daar nu verkeerd aan.

ANNEKE: Misschien wel niets. Maar u in mijn huis laten rommelen zeker. En ik weer kind zijn net als vroeger. Nee moeder, zo gek krijgt u mij niet.

GREE: Dan heb ik nog een ander voorstel: Ik ga wel naar het uitzendbureau.

ANNEKE: Als ik zou willen werken, dan kan ik daar zelf wel achter aan gaan.

GREE: Laat mij nu even uitpraten. Als ik naar het uitzendbureau ga,

dan is dat voor mijzelf en niet voor jou. Er zijn tegenwoordig ook uitzendbureaus voor 65-plussers. En daar hoor ik ook bij.

ANNEKE: Wat zullen de mensen daar wel van zeggen, als ik toelaat dat u weer aan het werk gaat. U lijkt wel gek.

GREE: Jij denkt toch niet, dat ik mij op mijn leeftijd daar wat van aantrek? En gek ben ik nog lang niet.

ANNEKE: Ik sta versteld. Waar is mijn lieve verstandige moeder gebleven.

GREE: Ik ben nog net als vroeger. Alleen zag je dat misschien niet zo. Bovendien, zo vaak kwam je niet op bezoek. En ik ben altijd nog baas over mezelf.

ANNEKE: Als ik niet beter wist, zou ik zo zeggen, dat u niet helemaal meer goed bij uw verstand bent. *(de bel gaat. Anneke gaat naar de deur)*

GREE: Hier word ik toch zo moe van. *(pakt foto)* Gerrit, ik moet mijn hoofd er bij houden, anders word ik straks behandeld als een ouwe seniele opoe. En zit ik binnen de kortste keren achter de geraniums *(kijkt rond, maar ziet geen geraniums)* al staan ze hier niet,

ANNEKE: *(komt binnen met een andere vrouw)* Nu moeder, hier is uw eerste visite al. Dit is mevrouw De Vries, van 't Riagg.

ANS: Zo mevrouwtje, dus je zit al op je nieuwe stek. *(steekt hand uit voor kennismaking)*

GREE: *(doet of ze de hand niet ziet)* Ik ben mevrouw Koning.

ANNEKE: Moet ik er bij blijven moeder, of kunnen jullie het samen wel aan?

ANS: Het is beter, dat u er niet bij bent. Dat leidt maar af. En ze kan daardoor dagen in de war raken.

ANNEKE: Goed, dan ga ik wel even naar de keuken, want er moet ook nog wat aan het eten gedaan worden.

GREE: Breng mij dan maar even een kopje koffie, dat hebben we met ons geharrewar nog niet gehad. Die vrouw van 't Riagg heeft al koffie gehad.

ANNEKE: Ja, dat commandeert maar als een generaal. *(Anneke af)*

ANS: Zo mevrouwtje, ik wil graag wat testjes met je doen. Om te zien of je, als de nieuwbouw klaar is, voor het verzorgingstehuis in aanmerking komt of dat je nog in een aanleunwoning mag wonen, maar dat denk ik niet.

GREE: Nou, kijk eens aan. Ik hoef alleen de test maar te doen en een ander regelt het allemaal wel voor mij. Nu mevrouwtje, steek maar van wal.

ANS: *(onverstoorbaar. Haalt formulieren uit de tas)* We gaan eerst je geheugen wat opfrissen.

GREE: Ik had het kunnen weten. (*lacht Riagg uit, wijst met vinger naar voorhoofd*)

ANS: (*iets geïrriteerd*) Wanneer ben je geboren?

GREE: Wat een domme vraag. Dat staat vast wel in die formulieren. Dat hoef ik u dus niet te vertellen!

ANS: Dat is wel zo. Maar toch wil ik het graag van je horen.

GREE: Nou, ik ben in 1930 geboren dus reken het zelf maar uit.

ANS: Nou, dat weten we dus. Welke koningin regeerde toen?

GREE: (*Houdt zich van de domme*) Dat is al zolang geleden, dat weet ik niet meer, hoor. Bovendien voor zulke dingen interesseer ik mij helemaal niet. Wat maakt het nu uit wie koningin is? Het zijn toch allemaal maar zakkenvullers en potverteerders.

ANS: Volgende vraag: hoe was het adres waar je woonde toen je ging trouwen.

GREE: U bent wel heel erg nieuwsgierig. Wat hebt u ermee te maken! Zoek het zelf maar uit. Volgens mij, weet u alles wel. Maar stelt u mij die vraag, om me in de war te brengen. Nou, mij krijgt u niet gek.

ANS: Rustig maar.

GREE: Rustig maar? Ik ben geen klein kind, dat je sussen moet. Hou toch op.

ANS: Ik heb je een aantal verplichte vragen te stellen. En daar ga ik mee door. Wie werd na koningin Wilhelmina onze koningin?

GREE: Wat een gedoe. Ik zeg het niet. En dat ge-je, daar hou ik ook niet van. Ouderdom moet geëerd worden. Ik ben u voor jou.

ANS: Dat is nou echt ouderwets. Dat doe ik niet hoor.

GREE: (*doet haar na*) Dat doe ik niet hoor. Dan doe ik het ook niet.

ANNEKE: (*komt binnen met koffie*) Lukt het wat samen? (*geeft koffie*) Alsjeblieft.

GREE: Deze vrouw stelt mij zulke domme vragen. En het antwoord weet ze zelf wel.

ANNEKE: Kijk moeder, zo is de procedure nu eenmaal. Daar hebt u zich aan te onderwerpen.

GREE: Ik onderwerp mij nergens aan. En krijg ik zo'n onnozel stukje koek bij de koffie? Ik dacht zo'n eerste morgen, dan krijg ik vast wel een lekkere slagroomhoorn.

ANNEKE: U kunt van mij de pot op met uw slagroomhoorn. Dit is goed genoeg. Anders wordt u toch maar te dik.

GREE: Nou nou, regel jij dat voor mij?

ANNEKE : Ja, dat regel ik voor u. Dat moet wel. En als het niet lukt mevrouw De Vries, dan hoor ik het wel.

ANS: Zeg toch Ans. Dat klinkt niet zo afstandelijk.

ANNEKE: Nou goed, Ans dan. Ik hoor het wel als u weer weg moet.

(Anneke af)

ANS: Nou vertel eens, hoeveel kinderen en kleinkinderen heb je.

GREE: *(doet of ze diep nadenkt)* Laat mij eens heel goed nadenken.

Dat valt niet mee om ze allemaal te tellen. Ik geloof, dat ik samen met mijn man Gerrit één dochter heb gekregen. Toen wou het niet meer.

ANS: Nou, kijk eens aan. We worden het nog wel met elkaar eens.

GREE: *(opvliegerig)* Je wilt toch niet beweren, dat ik meer kinderen heb wel?

ANS: Volgens mijn papieren is het er inderdaad maar één.

GREE: Waarom vraag je het dan, als je het wel weet. Zal ik jou ook eens een vraag stellen?

ANS: *(kijkt geringschattend)* Nou vooruit, laten we de rollen eens omdraaien.

GREE: Vertel mij dan maar eens: wie is staatssecretaris van volksgezondheid.

ANS: *(in verlegenheid gebracht)* Daar zou ik zo gauw geen antwoord op weten.

GREE: Nou, ik wel. En zal ik jou eens wat vertellen? 't Is beter dat ze jou in dat verzorgingstehuis stoppen. In plaats van mij.

ANS: Alleen omdat ik dit antwoord niet weet? Nee mevrouwetje, dat meen je niet.

GREE: Stop nu maar eens met dat mevrouwetje. Ba, daar erger ik mij verschrikkelijk aan.

MONIQUE: *(kijkt om de hoek van de deur)* O, oma heeft gezelschap zie ik wel, dan ga ik gauw weer weg.

GREE: *(wenkt Monique binnen te komen)* Ho Monique, kom er even bij. Ik wil jou wat vragen. Wie is staatssecretaris van volksgezondheid.

MONIQUE: Nou *(vul hier de huidige staatssecretaris in)* natuurlijk.

GREE: *(triomfantelijk)* Nou, zie je wel. Mijn kleindochter weet het direct. En jij, jij moet alles voorgekauwd op papier hebben staan. Anders weet ze niets. Mens, ga toch gauw weg.

MONIQUE: Is oma dwars? Of lijkt dat maar zo.

ANS: Je oma is volgens mij, niet helemaal in orde. Het gedrag dat zij vertoont, zijn typisch de symptomen van beginnende dementie. Het ontkennen.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto